

Återvätning av dikade våtmarker

Från utdikning till återvätning

Våra vattendrag och våtmarker har under en lång tid påverkats av mänsklig aktivitet. Sedan 1800-talet har stora arealer våtmark försvunnit till följd av dikning för att odla grödor eller skog. Idag ligger många av de utdikade områdena outnyttjade då dikena inte längre har någon produktionshöjande effekt. Genom återvätning av de gamla våtmarkerna kan vi hålla mer vatten i landskapet och göra nytta för flera arter som blivit sällsynta när deras livsmiljöer försvunnit.

Utdikade våtmarker kan släppa ut stora mängder koldioxid då torven bryts ned. Efter en återvätning kan våtmarken istället bli en koldioxidsänka och på nytt bilda torv som är ett naturligt kollager i marken.

Vill du restaurera eller anlägga en våtmark?

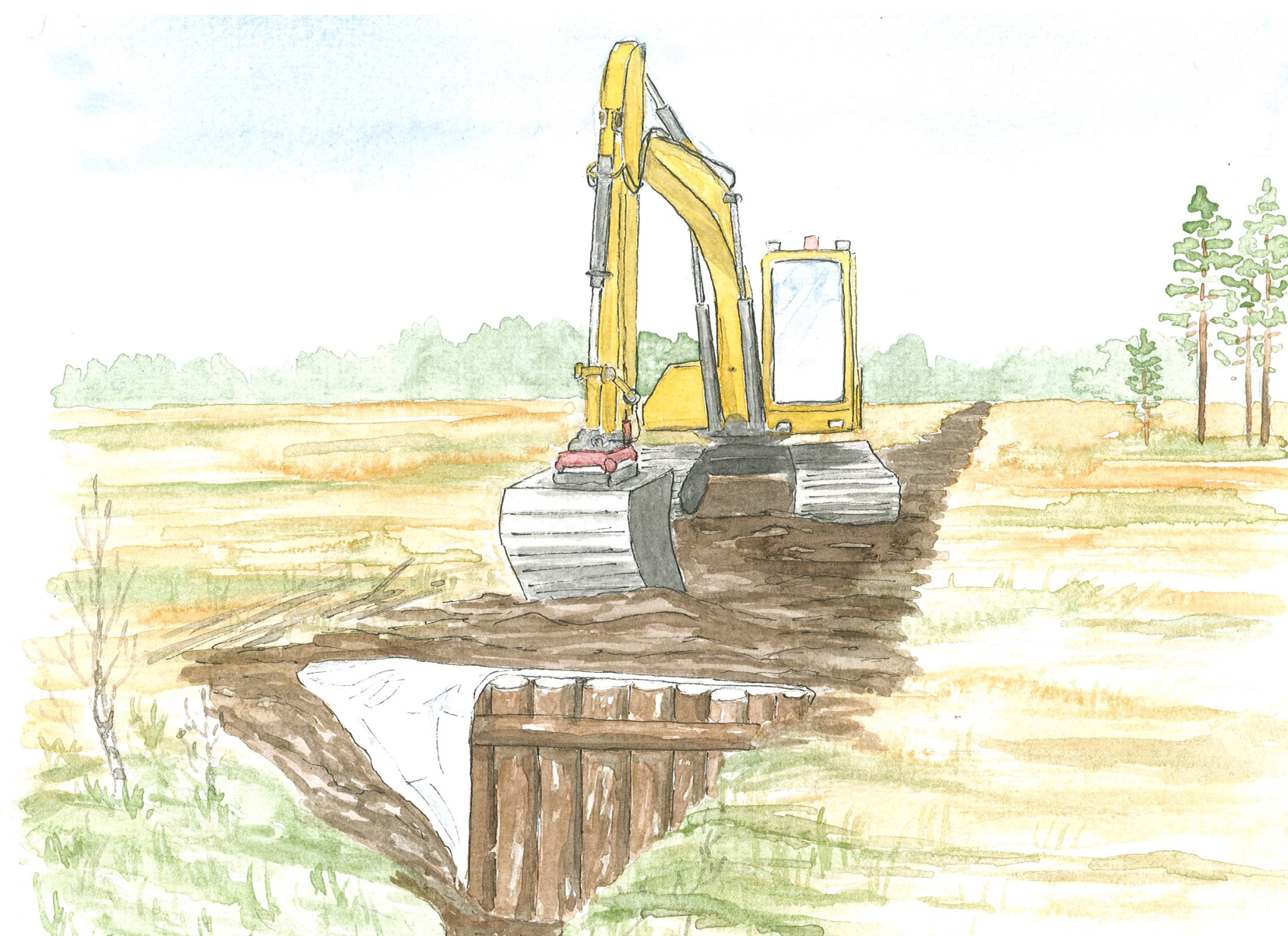
Läs mer på länsstyrelsens hemsida under fliken "Anlägga våtmark"

Störst nytta avseende minskat läckage av koldioxid får man vid återvätning av dikade näringsrika torvmarker här i södra Sverige.

Olika återvätningsmetoder

Vid återvätning vill man skapa en stabil nivå av stillastående vatten nära markytan eller periodvis ge vattnet förutsättningar att bredda ut över vattendragets kanter. Det vanligaste sättet att åstadkomma detta är att dämna eller att plugga. Det finns flera möjliga tillvägagångssätt när en våtmark ska restaureras, valet beror på målet med åtgärden och förutsättningarna på platsen. Till höger kan du se fyra olika typer av tillvägagångssätt.

Fylla igen diken. Om det finns tillräcklig tillgång på massor kan dikena fyllas helt och hållet, så kallad igenläggning. Det gör att diket försvinner och de hydrologiska förhållandena på platsen återställs så långt som möjligt. Illustration: Lotta Ström

Torv-Plankplugg. När tillgången på virke och bärigheten är dålig kan en plankplugg vara ett bra alternativ som effektivt stoppar vattentransporten i diket. Foto: Martin Hederskog

Virkesplugg. Den hittills vanligaste typen av dikesplugg är gjord av virke i olika dimensioner som travas på varandra och paketeras i en markduk. En virkesplugg lämpar sig bäst i områden med lite mindre vattenflöden. Foto: Martin Hederskog

Maskingrävd plugg. Att använda grävmaskin kan ibland vara ändamålsenligt vid igenläggningar av diken eller vid återvätning av större våtmarksprojekt. Speciellt i områden där vattenflödena tidvis kan vara stora. Foto: Patrik Karlsson